

“महानिर्मिती कंपनी लि.व मे. सतलज
जलविद्युत निगम लि. (M/s. SJVN Ltd.)
यांची संयुक्त उद्यम कंपनी (Joint Venture)
स्थापन करण्याबाबत.”

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग
शासन निर्णय क्रमांक:-संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.४९/ ऊर्जा-७ (ई-१२५४६३)
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक: ०७ ऑक्टोबर, २०२५.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. शासाऊ १०.१२./प्र.क्र.२८/सा.ऊ., दि. ०८.०१.२०१४.
२. महानिर्मिती कंपनीचे पत्र क्र.CE/P&P/Hydro/PSP/०२४९, दि.१२.०३.२०२४, पत्र क्र.CE/P&P/Hydro/PSP/००८२४, व पत्र क्र.CE/P&P/Hydro/PSP/००७५३, दि.०९.०७.२०२५.

प्रस्तावना:-

केंद्र शासनाने सन-२०७० पर्यंत नेट झिरो (Net Zero) कार्बन उत्सर्जनाचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. सदर उद्दिष्ट प्राप्तीसाठी राज्याने सन-२०३० पर्यंत ५०% ऊर्जा ही नवीकरणीय ऊर्जा स्रोताच्या माध्यमातून उत्पादन करण्याचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. सन-२०४७ पर्यंत राज्यातील ७५% ऊर्जा ही नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतांपासून प्राप्त करण्याचा राज्य शासनाचा मानस आहे. महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी हा राज्य शासनाचा सार्वजनिक उपक्रम असून, या कंपनीची स्थापित वीज निर्मिती क्षमता १३८८०.५५ मेगावॉट इतकी आहे. यामध्ये कोळश्यापासून निर्मित औष्णिक वीजेचा वाटा १०२०० मेगावॉट (७३.४८%) इतका आहे. सद्यःस्थितीत महानिर्मिती कंपनीच्या स्थापित क्षमतेमध्ये नवीकरणीय ऊर्जेचा वाटा ४२८ मेगावॉट (३.०८६%) आहे. केंद्र शासनाने व राज्य शासनाने निर्धारित केलेले उद्दिष्ट प्राप्त करण्याच्या दृष्टीने महानिर्मिती कंपनी अपारंपरिक ऊर्जा क्षेत्रामध्ये सहभागी होत आहे. दिनांक ३०.०९.२०२२ रोजी संपन्न झालेल्या महानिर्मिती कंपनीच्या संचालक मंडळाच्या बैठकीत उदंचन जलविद्युत प्रकल्प, तरंगते सौर ऊर्जा प्रकल्प व इतर नवीकरणीय ऊर्जा निर्मिती प्रकल्प विकसित करण्यासाठी मे. सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड सोबत संयुक्त उद्यम कंपनी स्थापन करण्याबाबत सामंजस्य करार करण्यास मान्यता देण्यात आली. सदर मान्यतेनुसार, तात्कालीन मा. उप मुख्यमंत्री तथा ऊर्जा मंत्री महोदय यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १४.०६.२०२३ रोजी महानिर्मिती कंपनी आणि मे. सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड (M/s SJVN Ltd.) यांच्यामध्ये सामंजस्य करार करण्यात आला. राज्यात उदंचन जलविद्युत प्रकल्प, हरित हायड्रोजनसह सौर-पवन सहस्थित, तरंगते सौर प्रकल्प स्टोरेजसह किंवा स्टोरेजशिवाय व विविध नवीकरणीय ऊर्जा प्रकल्प असे एकूण ५००० मेगावॉट क्षमतेच्या प्रकल्पांचा विकास करणे हा या सामंजस्य कराराचा उद्देश आहे. यामध्ये खालील प्रकल्पांचा समावेश आहे:-

१) घाटघर उदंचन जलविद्युत प्रकल्प - १२५ MW

- २) कोदाळी उदंचन जलविद्युत प्रकल्प (कोल्हापूर) - २ X ११० MW
- ३) वरसगाव उदंचन जलविद्युत प्रकल्प (पुणे/रायगड) - ४ X ३०० MW
- ४) पानशेत उदंचन जलविद्युत प्रकल्प (पुणे/रायगड) - ४ X ४००MW
- ५) पानशेत, वरसगाव व कोदाळी येथे सौर ऊर्जा प्रकल्प - १०१९ MW
- ६) पवन ऊर्जा प्रकल्प - २६ MW
- ७) तरंगते सौर ऊर्जा प्रकल्प - ईराई १०५ MW, निम्न वर्धा-५०५ MW
- ८) उरण येथे ग्रीन हाउड्रोजन प्रकल्प - १०० MW
- ९) बॅटरी एनर्जी स्टोरेज प्रकल्प- १०० MW

सदर प्रकल्प विकसित करण्यासाठी महानिर्मिती कंपनी व मे. सतलज जलविद्युत निगम लि. यांची संयुक्त उद्यम कंपनी (Joint Venture) स्थापन करणे प्रस्तावित आहे. केंद्र शासनाच्या गुंतवणूक आणि सार्वजनिक मालमत्ता व्यवस्थापन विभाग (DIPAM-Department of investment and Public Asset Management), वित्त मंत्रालय, भारत सरकार यांनी त्यांच्या दि.०१.०१.२०२४ रोजीच्या कार्यालयीन ज्ञापनान्वये मे. सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड यांना ५००० मेगावॉट क्षमतेचे नवीकरणीय ऊर्जेचे प्रकल्प विकसित करण्यासाठी महानिर्मिती कंपनी समवेत संयुक्त उद्यम कंपनी स्थापन करण्यासाठीच्या कराराच्या मसूद्यास मान्यता दिली आहे. महानिर्मिती कंपनीने त्यांच्या संदर्भाधिन क्र.२ येथील पत्रान्वये संयुक्त उद्यम कंपनी स्थापन करण्यासाठी मान्यता देण्याचा प्रस्ताव ऊर्जा विभागास सादर केला होता. संदर्भाधिन क्र.१ येथील वित्त विभागाच्या दि. ०८.०१.२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार दि.१२.०९.२०२५ रोजी संपन्न झालेल्या प्रकल्प निष्कासन समितीच्या बैठकीमध्ये महानिर्मिती कंपनी व M/s. SJVN Ltd. यांची संयुक्त उद्यम स्थापन करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात आली. त्यानुसार नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रातील प्रकल्प विकसित करण्यासाठी महानिर्मिती कंपनी व मे. सतलज जलविद्युत निगम लि. यांची संयुक्त उद्यम कंपनी (Joint Venture) स्थापन करण्याच्या प्रस्तावास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

१. ५००० मेगावॉट क्षमतेचे नवीकरणीय ऊर्जा प्रकल्प विकसित करण्यासाठी मे. सतलज जलविद्युत निगम लि. (M/s. SJVN Ltd.) व महानिर्मिती कंपनी यांची अनुक्रमे ५१:४९ असे भागभांडवल असलेली संयुक्त उद्यम कंपनी (Joint Venture) स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
२. संयुक्त उद्यम कंपनीद्वारे पहिल्या टप्प्यात घाटघर टप्पा-२ उदंचन जलविद्युत प्रकल्प -१२५ मेगावॉट, ईराई तरंगता सौर ऊर्जा प्रकल्प-१०५ मेगावॉट आणि निम्न वर्धा तरंगता सौर ऊर्जा प्रकल्प- ५०५ मेगावॉट असे एकूण ७३५ मेगावॉट क्षमतेचे प्रकल्प विकसित करण्यात येतील. उर्वरित प्रकल्पांचे विकसन तत्कालिक परिस्थितीनुरूप टप्प्याटप्प्याने करण्यात येईल.

३ संयुक्त उपक्रमासाठी कर्ज व भांडवलाचे गुणोत्तर प्रमाण ७०:३० किंवा ८०:२० असेल आणि ते नवीकरणीय ऊर्जा प्रकल्पांच्या व्यावसायिक व्यवहार्यतेवर आधारीत असेल. प्रस्तावित प्रकल्पांसाठी संयुक्त उपक्रमामधील महानिर्मितीच्या भाग-भांडवलाची पूर्तता महानिर्मितीद्वारे करण्यात येणार आहे. महानिर्मिती कंपनीकडून राज्य शासनाकडे भाग-भांडवलाची मागणी करण्यात येणार नाही. त्यामुळे शासनावर प्रत्यक्ष आर्थिक भार येणार नाही.

४. संयुक्त उपक्रमामध्ये ६ पेक्षा कमी आणि १० पेक्षा अधिक संचालकांची संख्या नसेल. प्रचलित कायद्यातील तरतूदीनुसार संचालकांच्या संख्येमध्ये वाढ करता येईल. दोन्ही पक्षांनी नामनिर्देशित केलेल्या संचालकांची संख्या नेहमी समान असेल. महानिर्मिती कंपनी आणि मे.सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड यांना, त्यांनी नामनिर्देशित केलेल्या कंपनीच्या संचालकांपैकी कोणत्याही एका संचालकाला ०३ वर्षांच्या पर्यायी कालावधीसाठी संयुक्त उपक्रमाच्या संचालक मंडळाचे अध्यक्ष म्हणून नामनिर्देशित करण्याचा अधिकार आहे. मात्र, संयुक्त उपक्रमाच्या स्थापनेच्या दिनांकापासून सुरुवातीच्या ०३ वर्षासाठी संचालक मंडळाच्या अध्यक्षाची नियुक्ती करण्याचा अधिकार मे.सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड यांना असेल. सदर अध्यक्ष त्यांचे उत्तराधिकारी नियुक्त होईपर्यंत पदावर राहतील.

सदर संयुक्त उपक्रम कंपनीचे दैनंदिन कामकाज हाताळण्यासाठी एक मुख्य कार्यकारी अधिकारी (CEO), मुख्य वित्तीय अधिकारी (CFO) आणि मुख्य संचलन अधिकारी (COO) असेल. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे नामनिर्देशन मे.सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड यांचेकडून आणि मुख्य वित्तीय अधिकारी यांचे नामनिर्देशन महानिर्मिती कंपनीकडून केले जाईल. तसेच, मुख्य संचलन अधिकारी यांची नियुक्ती महानिर्मिती कंपनी आणि मे. सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड यांचेकडून आळीपाळीने केली जाईल.

५. महानिर्मिती कंपनी आणि मे.सतलज जलविद्युत निगम लिमिटेड यांच्यातील संयुक्त उद्यम कंपनी करार दोन्ही पक्षकारांमध्ये स्वाक्षरी होताच लागू होईल. तसेच, पक्षकारांद्वारे करार संपुष्टात येईपर्यंत सदर करार अंमलात राहील.

६. संदर्भाधिन क्र. ०१ येथील शासन निर्णयान्वये स्थापन करण्यात आलेल्या प्रकल्प निष्कासन समितीच्या दि.१२.०९.२०२५ रोजीच्या बैठकीमध्ये दिलेल्या मान्यतेनुसार आणि मा. मंत्रीमंडळाच्या दि.१६.०९.२०२५ रोजीच्या बैठकीमध्ये प्राप्त मान्यतेनुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१००७१३१०४८५९१० असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नारायण कराड)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.सभापती/मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषद/विधानसभा यांचे सचिव, मुंबई,

३. मा.उप सभापती/मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानपरिषद/विधानसभा यांचे सचिव, मुंबई,
४. मा.मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
५. मा.उप मुख्यमंत्री (नगरविकास व गृहनिर्माण), महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
६. मा.उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन), महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
७. मा.मंत्री (अपारंपरिक ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
८. मा.राज्यमंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
९. सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
१०. सर्व विधानपरिषद/विधानसभा सदस्य, विधानभवन, मुंबई,
११. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
१२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१३. अपर मुख्य सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१४. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१५. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव यांचे स्वीय सहायक, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई,
१६. महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर,
१७. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१८. सचिव, मा.महाराष्ट्र वीज नियामक आयोग, मुंबई (पत्राने),
१९. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्या., मुंबई,
२०. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज वितरण कंपनी मर्या., मुंबई,
२१. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्या., मुंबई,
२२. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वीज पारेषण कंपनी मर्या., मुंबई,
२३. अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, मे. सतलज जलविद्युत निगम लि., शिमला, हिमाचल प्रदेश.
२४. महासंचालक, महाऊर्जा, पुणे.
२५. मुख्य विद्युत निरीक्षक, चेंबुर, मुंबई
२६. सर्व जिल्हाधिकारी,
२७. सह सचिव (ऊर्जा-७/३), उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२८. ऊर्जा उप विभागातील सर्व कार्यासने, उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२९. निवड नस्ती/ऊर्जा-७.